

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 7.11.2007
COM(2007) 677 galīgā redakcija

2007/0238 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA

ar ko groza dažus noteikumus 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1) PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Dalībvalstu un uzņēmēju atsauksmes liecina, ka Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk — „PVN direktīva”) ir jāizdara nelieli grozījumi vairākos direktīvas noteikumos. Neviens no ierosinātajiem grozījumiem neattiecas uz izmaiņām PVN direktīvas pamatprincipos, un neviens arī nav pietiekoši nozīmīgs, lai pieņemtu atsevišķu priekšlikumu jaunai direktīvai.

Tālab būtu lietderīgi sakārtot vienā priekšlikumā visus nepieciešamos nelielos grozījumus jeb pielāgojumus PVN direktīvā. Pielāgojumi attiecas uz tādiem jautājumiem kā PVN piemērošanas kārtība dabasgāzes, elektroenerģijas piegādei un siltumapgādes un/vai dzesēšanas pakalpojumu piegādei, nodokļu politika attiecībā uz kopuzņēmumiem, kas izveidoti, piemērojot EK Līguma 171. pantu, dažu ES paplašināšanas radīto seku integrēšana spēkā esošajā sistēmā un visbeidzot uz nosacījumiem, lai izmantotu PVN priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības.

- **Vispārīgais konteksts**

Šobrīd spēkā esošā PVN piemērošanas kārtība gāzei un elektroenerģijai galvenokārt noteikta 2003. gada 7. oktobra Direktīvā 2003/92/EK. Tomēr direktīvā izmantotie tehniskie jēdzieni sašaurina jauno nodokļa piemērošanas kārtību bez pienācīga pamatojuma, un tālab jaunā kārtība neatbilst ekonomiskajai realitātei, it īpaši tādos jautājumos kā PVN piemērošanas vieta, veicot dabasgāzes piegādi, un atbrīvojums no PVN, ko piemēro dabasgāzes importam. Tāpat arī secināts, ka būtu lietderīgi noteikt identiskus noteikumus siltumapgādes un dzesēšanas pakalpojumu piegādei, izmantojot siltumapgādes un/vai dzesēšanas tīklus, jo šī nozare darbojas līdzīgi kā dabasgāzes un energoapgādes nozare.

Saskaņā ar EK Līguma 171. pantu Kopiena var izveidot kopuzņēmumus vai kādas citas struktūras, lai efektīvi īstenotu Kopienas pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrācijas programmas. Padome ar 2006. gada 19. decembra lēmumu (2006/971/EK) ir apliecinājusi, ka tā var veidot kopuzņēmumus un nākotnē to darīs aizvien biežāk, lai īstenotu pamatprogrammu pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pasākumiem (2007–2013). Tālab šāda veida uzņēmumiem būtu jāparedz atbilstoša nodokļu piemērošanas kārtība.

Līdzīgi kā citas ES jaunās dalībvalstis ES pievienošanās procesa ietvaros Bulgārija un Rumānija drīkstēja piemērot nodokļu atbrīvojumus MVU un atkāpes PVN piemērošanās kārtībā pasažieru starptautiskiem pārvadājumiem. Caurskatāmības un saskanības labad būtu lietderīgi iestrādāt minētos izņēmumus PVN direktīvā.

Attiecībā uz atskaitīšanas tiesībām viens no spēkā esošiem pamatprincipiem paredz, ka apliekamā persona var atskaitīt PVN par sākotnējiem darījumiem tiktāl, cik iegādātās preces vai pirktie pakalpojumi tiek izmantoti tādām vajadzībām, kas ļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām. Šajā ziņā Eiropas Kopienu Tiesa ir lēmusi, ka apliekamā persona var izvēlēties, vai iekļaut jaukta lietojuma preces pilnībā vai daļēji aktīvos, kas

saistīti ar tās saimniecisko darbību veikšanu. Ja apliekamā persona izvēlas iekļaut visas attiecīgās preces ar saimniecisko darbību saistītos darījumos, tad visu PVN priekšnodokli var atskaitīt tūlīt, neraugoties uz to, vai preces vienlaicīgi izmanto gan ar uzņēmējdarbību saistītiem mērķiem, gan ar to nesaistītām vajadzībām. Tādā gadījumā preču izmantojums vajadzībām, kas nav saistītas ar uzņēmējdarbības veikšanu, tiek aplikts ar PVN tāpat kā pakalpojumu sniegšana, ko ņem vērā, pamatojoties uz radušos izdevumu apmēru.

Teorētiski, neraugoties uz to, kādu izvēli apliekamā persona izdara, rezultātiem būtu jābūt līdzvērtīgiem. Tomēr jāņem vērā, ka jaukta izmantojuma preču iekļaušana uzņēmuma aktīvos un saistībās parasti nodrošina ieguvumus naudas plūsmas ziņā. Līdz ar to lietojums ar uzņēmējdarbību nesaistītām vajadzībām samazina nodokļu slogu par summu, kas varētu palielināties tieši proporcionāli lietojuma apmēram ar uzņēmējdarbību nesaistītiem mērķiem.

Tas ir jo īpaši svarīgi attiecībā uz nekustamo īpašumu — tā iegādes izmaksas parasti ir ļoti augstas, un to var izmantot (un izmanto) gan uzņēmējdarbības, gan ar to nesaistītiem lietojumiem, turklāt nekustamā īpašuma dzīves cikls teorētiski ir krietni ilgāks nekā citām precēm, kuras izmanto uzņēmējdarbības mērķiem. Tālab būtu lietderīgi pielāgot PVN atskaitīšanu, kas saistīta ar nekustamo īpašumu, tā, lai garantētu, ka sākotnējā tiesību izmantošana uz PVN priekšnodokļa atskaitīšanu labāk atspoguļo iepriekš aprakstīto pamatprincipu, un lai izvairītos no iespējamām rīcības shēmām, ar kurām tiek radītas nepamatotas priekšrocības naudas plūsmas ziņā.

- **Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Kopējā PVN sistēma tiek reglamentēta ar Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK, ar kuru pārstrādāja 1977. gada 17. maija Sesto PVN Direktīvu (77/388/EEK).

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

Nav attiecināms.

2) **APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Tā kā priekšlikumā galvenokārt iekļauti tehniski noteikumi, konsultācijas ar dalībvalstīm notika tikai PVN komitejā un 1. darba grupā.

- Ekspertu atzinuma pieprasīšana un izmantošana

Ārēju ekspertu atzinumi nebija nepieciešami.

- Ietekmes novērtējums

Direktīvas priekšlikumā galvenokārt iekļauti tehniski noteikumi, un ar priekšlikumu neierosina būtiski mainīt Kopienas tiesību aktu par PVN pamatprincipus.

Vispirms, precizējot pamatprincipu par atskaitīšanas tiesību izmantošanu, tiks novērstas iespējamās atšķirības starp apliekamajām personām. Pēc tam pieņemtos noteikumus neitrāli piemēros attiecībā uz apliekamām personām un nodokļu administrācijas iestādēm.

Tālab ietekmes novērtējums nav nepieciešams.

3) PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

- **Ierosināto pasākumu kopsavilkums**

Priekšlikumā tiek ierosināts paplašināt darbības jomu, kas skar PVN piemērošanas kārtību dabasgāzei un elektroenerģijai, iekļaujot dabasgāzes piegādi un importu pa visa veida cauruļvadiem un ar dabasgāzes transportkuģiem. Vēl tiek ierosināts piemērot identiskus noteikumus siltumapgādei vai dzesēšanas pakalpojumu piegādei, izmantojot siltumapgādes un/vai dzesēšanas tīklus. Attiecībā uz vietu, kur PVN piemēro par pakalpojumu sniegšanu, priekšlikumā ierosināts noteikt, ka patērētāja dalībvalstī ar nodokļiem apliek visus tos pakalpojumus, kas saistīti ar piekļuves nodrošināšanu pie elektroenerģijas, dabasgāzes, siltumapgādes un/vai dzesēšanas tīkliem, nevis tikai tos pakalpojumus, kas saistīti ar piekļuvi sadales sistēmām. Visbeidzot, ar priekšlikumu vienkāršo dalībvalstīs izmantoto procedūru, lai piemērotu samazinātu PVN likmi dabasgāzes un elektroenerģijas piegādei un centralizētajai siltumapgādei.

Attiecībā uz kopuzņēmumiem, kas dibināti saskaņā ar EK Līguma 171. pantu, ar priekšlikumu ierosina precizēt šādu uzņēmumu statusu saistībā ar PVN maksāšanu. Attiecībā uz uzņēmumiem, kuri dibināti Kopienas līmeni nolūkā atbalstīt Kopienas pētniecības centienus, būtu vēlams ievērot, ka tie ir Kopienas uzņēmumi, un ņemt vērā šādu uzņēmumu specifisko finansēšanas metodi. Tā kā šādus uzņēmumus finansē no kopīgiem līdzekļiem saskaņā ar Finanšu regulas 185. pantu, PVN, ko piemēro sākotnējām iegādēm (kuras pārsvarā neļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām, ņemot vērā, ka apliekamu darījumu nav), dažās dalībvalstīs tiek iekļauts valsts budžetā bez jebkāda pamatojuma. Lai izvairītos no šādas situācijas, minētie uzņēmumi būtu jāuzskata par starptautiskām struktūrām, ja tos izveidojušas Eiropas Kopienas, tiem ir juridiskas personas statuss, un tie saņem iemaksas no vispārējā budžeta. Būtu jāprecizē, ka atbrīvojumu neattiecinā uz preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, kas paredzēti šādu uzņēmumu locekļu individuālam lietojumam.

Ņemot vērā Bulgārijas un Rumānijas pievienošanos ES, šīs dalībvalstis drīkstēja piešķirt nodokļu atbrīvojumu maziem uzņēmumiem, un tās joprojām piemēro atbrīvojumu no PVN pasažieru starptautiskiem pārvadājumiem. Šie atbrīvojumi jāintegre PVN direktīvas tekstā tāpat, kā tas darīts attiecībā uz citām dalībvalstīm.

Saistībā ar atskaitīšanas tiesībām priekšlikumā iekļauti šādi ierosinājumi. Lai efektīvāk piemērotu principu, kas paredz, ka atskaitīšanas tiesības rodas tikai, pamatojoties uz to, vai attiecīgās preces un pakalpojumi tiek izmantoti tādu darījumu veikšanai, kas ļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām, priekšlikumā ierosināts noteikt, kā drīkst veikt sākotnējo atskaitīšanu, ņemot vērā, kāda īpašuma daļa faktiski tiek izmantota uzņēmējdarbības vajadzībām, ja uzņēmuma aktīvos un saistībās iekļauj jaukta lietojuma nekustamo īpašumu. Vienlaikus tiek ierosināts noteikt pielāgojumu sistēmu, lai atspoguļotu atšķirības starp šāda nekustamā īpašuma lietojumu uzņēmējdarbībai un individuālam (jeb ar uzņēmējdarbību nesaistītām) vajadzībām.

- **Juridiskais pamats**

EK Līguma 93. pants.

- **Subsidiaritātes princips**

Subsidiaritātes principu piemēro, ciktāl priekšlikums nav Kopienas ekskluzīvā kompetencē.

Priekšlikuma mērķus dalībvalstis nevar pietiekami sasniegt, un iemesli tam ir šādi.

Šajā priekšlikumā skartās jomas jau ir Kopienas tiesību aktu kompetencē, proti, Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK darbības jomā. Tādējādi spēkā esošos Kopienas tiesību aktus var grozīt tikai saskaņā ar Kopienas tiesībām.

Dalībvalstis nevar pieņemt valsts tiesību aktus, kas būtu pretrunā ar saskaņotiem Kopienas tiesību aktiem, ja vien Kopienas tiesību akti netiek grozīti pirms tam.

Priekšlikumā izvirzītos mērķus labāk var sasniegt, rīkojoties Kopienas līmenī, un pamatojums tādām apgalvojumam ir šāds.

Spēkā esošus Kopienas tiesību aktus var grozīt tikai ar Kopienas tiesību aktiem.

Rīcība Kopienas līmenī ir vienīgais efektīvais mehānisms, lai grozītu jau saskaņotus tiesību aktus.

Ar priekšlikumu groza tikai dažus noteikumus spēkā esošā tiesību aktā, jo tie izrādījušies nepiemēroti.

Tālab priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, un iemesli tam ir šādi.

Ierosinātie pasākumi ir priekšlikums direktīvai. Tomēr vieta, kurā notiek aplikšana ar PVN, var būt tikai viena. Tāpat ir jānosaka nosacījumi par PVN atskaitīšanas tiesību izmantošanu.

Ar ierosinātajiem pasākumiem galvenokārt precizē un vienkāršo spēkā esošos PVN noteikumus, tādējādi atbalstot uzņēmējus, privātpersonas un valstu administrācijas.

- **Instrumentu izvēle**

Ierosinātais instruments: direktīva.

Citi juridiskie instrumenti nav piemēroti šādu iemeslu dēļ.

Tā kā PVN sistēmu Kopienā reglamentē ar direktīvu, direktīva arī ir piemērotākais instruments spēkā esoša tiesību akta grozīšanai.

4) IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nav ietekmes uz Kopienas budžetu.

5) PAPILDU INFORMĀCIJA

- **Vienkāršošana**

Ar priekšlikumu vienkāršo juridisko pamatu, administratīvās procedūras, kuras piemēro (valstu un Eiropas) publiskajām iestādēm, un administratīvās procedūras, kuras piemēro uzņēmumiem un privātām personām.

Priekšlikumā ir noteikumi, ar kuriem paredzēts precizēt kopējo PVN sistēmu.

Priekšlikumā ir noteikums, ar ko vienkāršo to procedūru, kas dalībvalstīm jāievēro, lai piemērotu samazinātu PVN likmi dabasgāzes un elektroenerģijas piegādei un centralizētajai siltumapgādei.

Paredzētie pasākumi par to, kur var aplikēt ar PVN dabasgāzes piegādes, vienkāršo šajā nozarē strādājošo uzņēmumu darbību veikšanu.

Attiecībā uz atskaitīšanas tiesībām ar priekšlikumu lūkots izveidot sistēmu, ar kuru varētu veikt pielāgojumus, lai atspoguļotu nekustamā īpašuma lietojuma izmaiņas, proti, uzņēmējdarbībai vai ar to nesaistītām vajadzībām. Līdz ar to šādos gadījumos PVN direktīvas 26. pantu turpmāk nepiemēros šāda īpašuma lietojumiem ar uzņēmējdarbību nesaistītām vajadzībām pielāgošanās laikposmā, ja šāds lietojums sākotnēji nav ļāvis pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām. Par vienkāršojumu uzskatāms arī tas, ka individuāls (jeb ar uzņēmējdarbību nesaistīts) lietojums nav jāapliek atsevišķi un papildus.

- **Savstarpējās atbilstības tabula**

Dalībvalstis dara zināmus Komisijai tos valsts noteikumus, ar ko transponē direktīvu, un tabulas, ilustrējot atbilstību starp valsts noteikumiem un šo direktīvu.

- **Priekšlikuma siks izskaidrojums pa nodaļām vai pantiem**

PVN piemērošanas kārtība gāzei, elektroenerģijai, siltumapgādei un dzesēšanas pakalpojumiem (1. panta 1. punkts 3.–5. punkts, 7. un 9. punkts)

Saskaņā ar 2003. gadā Padomē pieņemto formulējumu, ja jautājums skar dabasgāzi, īpašā PVN piemērošanas kārtība dabasgāzes un elektroenerģijas piegādei un importam tiek attiecināta tikai uz piegādi un importu, izmantojot sadales sistēmu. Tādējādi dabasgāzes piegāde un imports, izmantojot transmisijas sistēmas cauruļvadus, minētajā piemērošanas kārtībā nav iekļauti. Turklāt īpašā piemērošanas kārtība pašlaik netiek attiecināta uz dabasgāzes piegādi un importu, izmantojot speciālos dabasgāzes transportkuģus, lai gan piegādātā gāze ir identiska tai, ko transportē pa cauruļvadiem, un ierašanās ostā pēc gazificēšanas to arī iesūknē transmisijas cauruļvados. Saskaņā ar ierosināto priekšlikumu dabasgāzes piegāde un imports, izmantojot visa veida cauruļvadus un transportkuģus, tiktu iekļauta minētajā īpašajā nodokļa piemērošanas

kārtības darbības jomā.

Līdztekus minētajam jāņem vērā, ka nesen darbību sākuši pirmie pārrobežu siltumapgādes un dzesēšanas tīkli. Iepriekš aprakstītā problēma, kas konstatēta attiecībā uz dabasgāzes vai elektroenerģijas piegādi un importu, ir aktuāla arī attiecībā uz siltumapgādes un dzesēšanas pakalpojumu piegādi un importu. Tālab direktīvas priekšlikumā paredzēts, ka PVN piemērošanas kārtību siltumapgādes un dzesēšanas pakalpojumu piegādei un importam, izmantojot siltumapgādes un/vai dzesēšanas tīklus, saskaņo ar nodokļa piemērošanas kārtību dabasgāzei un elektroenerģijai.

Runājot par to, kurā vietā pakalpojumu sniegšanu apliek ar pievienotās vērtības nodokli, PVN direktīvas 56. panta teksts paredz apgriezto maksu mehānisma piemērošanu tikai par piekļuves nodrošināšanu dabasgāzes un elektroenerģijas sadales sistēmām. Ar šo priekšlikumu paredzēts paplašināt apgriezto maksu mehānisma izmantošanu, lai iekļautu tā darbības jomā visu pakalpojumu sniegšanu, kuri saistīti ar piekļuves nodrošināšanu elektroenerģijai, dabasgāzes, siltumapgādes un/vai dzesēšanas tīkliem, nevis izmantotu šo mehānismu tikai pakalpojumiem, kas saistīti ar piekļuvi sadales sistēmām.

Īstenojot 102. panta procedūru, kas prasa Komisijai pieņemt lēmumu par to, vai pastāv konkurences traucējumu risks, ja dabasgāzes un elektroenerģijas piegādei samazina nodokļa likmi, nesen uzkrātā pieredze liecina, ka minētā procedūra ir novecojusi un pārmērīga. Kopš pieņemta Direktīva 2002/93/EK, ar tās 38. un 39. pantu jau nodrošina, ka PVN piemēro tur, kur patērētājs faktiski patērē dabasgāzi, kas piegādāta, izmantojot dabasgāzes un elektroenerģijas sadales sistēmu. Nosakot piegādes vietu šādi, tiek ievērota minētā transportēšanas veida specifika un ir iespējams izvairīties no dalībvalstu konkurences traucējumiem. Ar šo priekšlikumu iecerēts paplašināt minēto noteikumu piemērošanu, paredzot, ka tos attiecina arī uz siltumapgādi un dzesēšanas pakalpojumiem, izmantojot siltumapgādes un/vai dzesēšanas sadales tīklus. Tomēr, ņemot vērā, ka šī nozare ir ļoti jutīga, ir svarīgi garantēt, ka Komisija un citas dalībvalstis tiek pienācīgi informētas, ja kāda no dalībvalstīm pieņem lēmumu noteikt nodokļa likmes samazinājumu. Tāpēc, ja kāda dalībvalsts vēlas noteikt nodokļa likmes samazinājumu par dabasgāzi un elektroenerģiju vai centralizēto siltumapgādi, tiek ierosināts izmantot sākotnējo konsultāciju procedūru, iesaistot procesā PVN komiteju.

PVN piemērošanas kārtība kopuzņēmumiem (1. panta 10. punkts)

Lai pretendētu uz atbrīvojumu, kas minēts PVN direktīvas 151. pantā, starptautiskai struktūrai ir jāatbilst šādiem kritērijiem: to izveidojušas vismaz divas valstis, kuras atzinusi ES vai kāda cita funkcionējoša starptautiska organizācijas (kura attiecīgā gadījumā darbojas kopā ar citām starptautiskām organizācijām vai valstīm) kopīgi izvirzītu leģitīmu mērķu vārdā, kuri pēc būtības nav vienīgi ekonomiski. Kopuzņēmumus neuzskata par šādām starptautiskām struktūrām. Tomēr minētajiem kopuzņēmumiem ir noteikta prasība īstenot Kopienas politiku gan jautājumos, kas saistīti ar Kopienas finansējumu, gan arī tad, kad dalībvalstis nodrošina attiecīgu atbalstu no valsts budžeta līdzekļiem.

Pārsvarā šādu kopuzņēmumu darbības netiek apliktas ar PVN, un tādējādi tiem nav tiesību uz atskaitījumu saistībā ar PVN priekšnodokli. Lai izvairītos no ietekmes, ko rada šo uzņēmumu veikto iepirkumu aplikšana ar nodokļiem, tie ir jāuzlūko kā starptautiskas struktūras. Tālab tiek ierosināts PVN direktīvā iekļaut jaunu pantu (151.a

pants), ar kuru nosaka, ka kopuzņēmumi ir starptautiskas struktūras. Tomēr šādu statusu var attiecināt tikai uz tādām struktūrām, kuras izveidojušas Eiropas Kopienas, kurām ir juridiskas personas statuss un kuras saņem iemaksas no Kopienas vispārējā budžeta līdzekļiem. Atbrīvojumu nav paredzēts attiecināt uz preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, kas paredzēti šādu uzņēmumu locekļu individuālam lietojumam.

Ar paplašināšanos saistīto seku integrēšana spēkā esošajā sistēmā (1. panta 2., 6., 8. un 12.–16. punkts)

Ņemot vērā Bulgārijas un Rumānijas pievienošanos ES, minētajām dalībvalstīm atļāva piešķirt maziem uzņēmumiem atbrīvojumu no nodokļa. Skaidrības un caurskatāmības labad šis atbrīvojums ir iestrādāts 287. panta redakcijā. PVN direktīvā ar šo priekšlikumu tiks iekļauts 390.a un 390.b pants, ņemot vērā jaunajām dalībvalstīm tajā pašā sakarā piešķirtās atkāpes, lai minētās dalībvalstis arī turpmāk varētu piešķirt atbrīvojumu no PVN pasažieru starptautiskiem pārvadājumiem.

Noteikumi, lai izmantotu atskaitīšanas tiesības par precēm un pakalpojumiem, kas saistīti ar dažiem nekustamā īpašuma veidiem (1. panta 11. punkts)

Attiecībā uz atskaitīšanas tiesībām PVN direktīvas 168. pantā noteiktais pamatprincips paredz, ka apliekamā persona ir tiesīga uz PVN atskaitīšanu tiktāl, cik preces un pakalpojumus, par ko ir samaksāts PVN vai par ko tas ir jāmaksā, apliekamā persona izmanto darījumiem, kas ļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām.

Ar šo noteikumu iecerēts precizēt atskaitīšanas tiesību izmantošanu, kad tās attiecinā uz nekustamo īpašumu, kuru paredzēts izmantot vienlaicīgi gan uzņēmējdarbībai, gan ar to nesaistītiem mērķiem. Šāds noteikums ir īpaši svarīgs saistībā ar pievienotās vērtības nodokli gan tad, kad runa ir par nekustamā īpašuma iegādi, gan arī tad, kad ir saistība ar tādiem pakalpojumiem kā celtniecība, renovācija vai būtiska pārveide, jo tie ekonomiskā ziņā var būt iekļauti tajā pašā kategorijā kā nekustamā īpašuma iegāde vai celtniecība. Vienkāršus remontdarbus vai uzlabojumus tomēr nav paredzēts iekļaut ierosinātajos noteikumos.

Ar ierosināto priekšlikumu tiks noteikts, ka iepriekšējā rindkopā aprakstītajā situācijā sākotnējā atskaitīšana attiecināma tikai uz īpašuma faktisko lietojumu tādiem darījumiem, kas ļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām, kad nodoklis ir maksājams. Tādējādi jaukta izmantojuma gadījumos vairs nebūs iespējams tūlīt veikt visa PVN priekšnodokļa atskaitījumu.

Tā kā šādi atskaitīšanas ierobežojumi ietekmēs apliekamās personas, ir izstrādāta pielāgojumu sistēma, lai ņemtu vērā izmaiņas starp attiecīgā nekustamā īpašuma izmantojumu uzņēmējdarbībai un ar to nesaistītām vajadzībām periodā, kas atbilst šobrīd spēkā esošajam pielāgošanās periodam attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas ir iegādāts kā kapitālieguldījums. Jaunā sistēma būtu attiecināma uz lietojuma uzņēmējdarbības vajadzībām palielinājumu un samazinājumu. Ar šādu sistēmu pielāgošanās laikposmā aizstātu nodokli par lietojumu ar uzņēmējdarbību nesaistītām vajadzībām (PVN direktīvas 26. pants) un izveidotu pielāgojumu sistēmu gadījumā, ja apliekamā persona palielina lietojumu ar uzņēmējdarbību saistītām vajadzībām atbilstoši darījumiem, kas ļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām. Darbības ziņā šī sistēma ir līdzīga jau spēkā esošajai sistēmai, ar kuru pielāgo atskaitījumus par

kapitālieguldījumiem un saskaņā ar kuru attiecībā uz lietojumu uzņēmējdarbības vajadzībām pielāgo izmaiņas to darījumu procentuālās attiecības ziņā, kurus apliek ar nodokļiem (un citu darījumu, kas ļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām) un kurus neapliek (bez atskaitīšanas tiesībām) pielāgošanās periodā. Attiecībā uz saikni starp darījumiem, kas veikti uzņēmējdarbības un individuālām (jeb ar uzņēmējdarbību nesaistītām) vajadzībām, jaunā pielāgojumu sistēma tiek piemērota vienlaikus ar spēkā esošo pielāgojumu sistēmu, neizdarot izmaiņas spēkā esošajā sistēmā gadījumos, kad nekustamais īpašums ir kapitālieguldījums.

Tiek ierosināts iekļaut PVN direktīvā 168.a pantu, lai precizētu, kā izmanto atskaitīšanas tiesības, ja nekustamā īpašuma lietojums ir jaukts.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA

ar ko groza dažus noteikumus 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 93. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu²,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³,

tā kā:

- (1) Ir jāgroza Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīva 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu⁴, lai iestrādātu tajā vairākus nelielus uzlabojumus.
- (2) Saskaņā ar noteikumiem par importu un vietu, kur dabasgāzes un elektroenerģijas piegāde tiek aplikta ar nodokļiem, īpašā piemērošanas kārtība, kas izveidota saskaņā ar Padomes 2003. gada 7. oktobra Direktīvu 2003/92/EK, ar ko groza Direktīvu 77/388/EEK attiecībā uz noteikumiem par gāzes un elektroenerģijas piegādes vietu⁵, netiek attiecināta uz dabasgāzes importu un piegādi, izmantojot cauruļvadus, kuri nav sadales sistēmā, un it īpaši, izmantojot cauruļvadus transmisijas sistēmā, caur kuru tiek veikti gandrīz visi pārrobežu darījumi pa cauruļvadiem. Ir jāpaplašina īpašās kārtības darbības joma, attiecinot šo kārtību uz dabasgāzes importu un piegādi, izmantojot cauruļvadus.
- (3) Īpašā kārtība šobrīd netiek arī attiecināta uz dabasgāzes importu un piegādi, izmantojot dabasgāzes transportkuģus, lai gan šādi transportētas dabasgāzes īpašības ir identiskas ar tām, kas piemīt dabasgāzei, ko piegādā pa cauruļvadiem, turklāt pēc gazificēšanas tā arī ir paredzēta transportēšanai pa cauruļvadiem. Ir jāpaplašina īpašās kārtības

---

¹ OV C [...], [...], [...] lpp.

² OV C [...], [...], [...] lpp.

³ OV C [...], [...], [...] lpp.

⁴ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/138/EK (OV L 384, 29.12.2006., 92. lpp.).

⁵ OV L 260, 11.10.2003., 8. lpp.

darbības joma, attiecinot šo kārtību uz dabasgāzes importu un piegādi, izmantojot dabasgāzes transportkuģus.

- (4) Jau funkcionē pirmie pārrobežu siltumapgādes un dzesēšanas tīkli. Iepriekš aprakstītā problēma, kas konstatēta attiecībā uz dabasgāzes vai elektroenerģijas piegādi un importu, ir aktuāla arī attiecībā uz siltumapgādes un dzesēšanas pakalpojumu piegādes un importa darījumiem. Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem PVN par dabasgāzi un elektroenerģiju piemēro tur, kur šos resursus patērētājs faktiski izmanto. Tādējādi šie noteikumi palīdz novērst dalībvalstu konkurences traucējumus. Līdz ar to uz siltumapgādi un dzesēšanas pakalpojumiem būtu jāattiecinā tāda pati kārtība kā uz dabasgāzi un elektroenerģiju.
- (5) Attiecībā uz vietu, kur pakalpojumus apliek ar PVN, saskaņā ar šobrīd spēkā esošajiem tiesību aktiem īpašā kārtība tiek attiecināta tikai uz piekļuves nodrošināšanu dabasgāzes un elektroenerģijas sadales sistēmām. Tomēr daži lieli gāzes un elektroenerģijas patērētāji ir nepastarpināti savienoti ar transmisijas sistēmu nevis ar sadales sistēmu. Tālab minētās īpašās kārtības darbības joma ir jāpaplašina un jāattiecinā uz visiem pakalpojumiem, kas saistīti ar piekļuves nodrošināšanu elektroenerģijas un dabasgāzes sistēmām un siltumapgādes un dzesēšanas tīkliem.
- (6) Īstenojot pašreiz spēkā esošo procedūru, kas paredz, ka Komisijai ir jāpieņem lēmums par to, vai pastāv konkurences traucējumu risks, ja tiek piemērota samazināta PVN likme dabasgāzei, elektroenerģijai un centralizētajai siltumapgādei, nesen gūtā pieredze liecina, ka šī procedūra ir novecojusi un pārmērīga. Noteikumi, kas reglamentē nodokļa piemērošanas vietu, garantē, ka PVN jāmaksā tur, kur patērētājs faktiski patērē dabasgāzi, elektroenerģiju, un izmanto siltumapgādes un dzesēšanas pakalpojumus. Tādējādi tie palīdz novērst dalībvalstu konkurences traucējumus. Tomēr joprojām ir svarīgi gādāt par to, lai Komisija un citas dalībvalstis tiktu pienācīgi informētas, ja kāda dalībvalsts ievieš samazinātu nodokļa likmi šajā jutīgajā tautsaimniecības nozarē. Tāpēc ir nepieciešama sākotnējā konsultāciju procedūra, iesaistot PVN komiteju.
- (7) Kopuzņēmumu un citu struktūru, kas ir izveidotas saskaņā ar EK līguma 171. pantu, pienākums ir īstenot Kopienas politikas. Lai izvairītos no situācijas, kad aplikšana ar nodokļiem, kas nāk par labu dalībvalstīm, kurās jāveic nodokļa nomaksa, rada kaitējumu citām dalībvalstīm un Eiropas Kopienām, ir jāpiešķir atbrīvojums no PVN par sākotnējiem tādu kopuzņēmumu pirkumiem, kurus izveidojušas Kopienas, kuriem ir juridiskas personas statuss un kuri saņem maksājumus no vispārējā budžeta līdzekļiem saskaņā ar Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam⁶.
- (8) Ņemot vērā Bulgārijas un Rumānijas pievienošanos ES, tās drīkstēja piešķirt nodokļa atbrīvojumu maziem uzņēmumiem, un starptautiskiem pasažieru pārvadājumiem tās joprojām piemēro atbrīvojumu no PVN. Skaidrības un caurskatāmības labad šie atbrīvojumi ir jāiestrādā direktīvas tekstā.

---

⁶ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1995/2006 (OV L 390, 30.12.2006., 1. lpp.).

- (9) Attiecībā uz atskaitīšanas tiesībām pamatprincips ir tāds, ka pretendēt uz šādām tiesībām var tikai tad, ja apliekamā persona preces un pakalpojumus izmanto to savu darījumu mērķiem, kuri ļauj tai pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām. Šis noteikums ir jāprecizē un jāpastiprina, lai garantētu vienādu attieksmi pret apliekamām personām gadījumos, kad preces, ko tās izmanto savas saimnieciskās darbības veikšanai, netiek izmantotas vienīgi tādiem mērķiem, kas saistīti ar šādu darbību. Tādējādi atskaitīšanas tiesību sākotnējā izmantošana ir jāattiecina tikai uz lietojumiem tādiem darījumiem, kuri ļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām, kad nodoklis ir maksājams.
- (10) Aprakstītajā kontekstā šis noteikums ir jāpiemēro nekustamajam īpašumam, kuru piegādā apliekamajai personai, un svarīgiem pakalpojumiem, kas saistīti ar piegādāto īpašumu. Šādas situācijas ir visbūtiskākās, ņemot vērā minēto īpašumu vērtību un ekonomisko dzīves ciklu, un to, ka šāda īpašuma jaukts lietojums notiek ļoti bieži.
- (11) Ievērojot ierobežojumus par atskaitīšanas tiesību izmantošanu sākotnēji un ņemot vērā, ka ir jānodrošina vienlīdzīga atskaitīšanas sistēma visām apliekamajām personām, ir jāizveido pielāgojumu sistēma, lai ņemtu vērā nekustamā īpašuma lietojuma izmaiņas uzņēmējdarbībai un ar to nesaistītām vajadzībām laika posmā, kas atbilst spēkā esošajam pielāgošanās periodam attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas iegādāts kā kapitālieguldījums.
- (12) Jāizdara attiecīgi grozījumi Direktīvā 2006/112/EK,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2006/112/EK groza šādi.

- 1) Ar šādu tekstu aizstāj 2. panta 3. punktu.

„3. Par „akcīzes precēm” uzskata energoproduktus, alkoholu un alkoholiskos dzērienus, tabakas izstrādājumus, kā definēts spēkā esošajos Kopienas tiesību aktos, bet ne dabasgāzi, ko piegādā, izmantojot cauruļvadus vai dabasgāzes transportkuģus, elektroenerģiju un siltumapgādes vai dzesēšanas pakalpojumus, ko nodrošina, izmantojot siltumapgādes un dzesēšanas tīklu.”

- 2) Ar šādu tekstu aizstāj 13. panta 2. punktu.

„2. Dalībvalstis publisko tiesību subjektu veiktās darbības, kas ir atbrīvotas no nodokļa saskaņā ar 132., 135., 136., 371., 374.–377. pantu, 378. panta 2. punktu, 379. panta 2. punktu un 380.–390.b pantu, var uzskatīt par darbībām, ko šīs struktūras veic kā valsts iestādes.

- 3) Ar šādu tekstu aizstāj 17. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

„d) dabasgāzes piegādi, izmantojot cauruļvadus vai dabasgāzes transportkuģus, elektroenerģijas piegādi un siltumapgādes vai dzesēšanas pakalpojumu piegādi, izmantojot siltumapgādes vai dzesēšanas tīklus, saskaņā ar 38. un 39. panta nosacījumiem;”

- 4) Ar šādu tekstu aizstāj 38. un 39. pantu.

„38. pants

1. Ja tirgotājam, kas ir apliekama persona, piegādā gāzi, izmantojot cauruļvadus vai transportkuģus, elektroenerģiju, siltumapgādes vai dzesēšanas pakalpojumus, izmantojot siltumapgādes vai dzesēšanas tīklus, tad par piegādes vietu uzskata vietu, kur ir minētā tirgotāja, kas ir apliekama persona, reģistrēta uzņēmējdarbības vieta vai kur tam ir pastāvīga iestāde, kurai piegādā preces, vai — ja nav šādas uzņēmējdarbības vietas vai pastāvīgas iestādes — tā pastāvīgās adreses vietu vai parasto dzīvesvietu.

2. Šā panta 1. punkta nozīmē „tirgotājs, kas ir apliekama persona,” ir nodokļu maksātājs, kura galvenā darbības joma saistībā ar dabasgāzes, elektroenerģijas, siltumapgādes vai dzesēšanas pakalpojumu pirkšanu ir šo produktu tālākpārdošana, un viņa paša patēriņš attiecībā uz minētajiem produktiem ir niecīgs.

39. pants

Ja uz dabasgāzes piegādi pa cauruļvadiem vai ar transportkuģi un elektroenerģijas un siltumapgādes vai dzesēšanas pakalpojumu piegādi neattiecas 38. pants, par piegādes vietu uzskata vietu, kur patērētājs preces faktiski lieto un patērē.

Ja visu dabasgāzi, elektroenerģiju, piegādāto siltumu vai dzesēšanas pakalpojumus vai to daļu patērētājs nav faktiski patērējis, tad nepatērēto daļu uzskata par izlietotu un patērētu tajā vietā, kur reģistrēta patērētāja uzņēmējdarbības vieta vai kur tam ir pastāvīga iestāde, kur preces tiek piegādātas. Ja nav šādas vietas vai pastāvīgas iestādes, tad uzskata, ka patērētājs ir lietojis un patērējis preces vietā, kur ir tā pastāvīgā adrese vai parastā dzīvesvieta.”

- 5) Ar šādu tekstu aizstāj 56. panta 1. punkta h) apakšpunktu.

„h) piekļuves nodrošināšana dabasgāzes un elektroenerģijas sadales sistēmām, minēto resursu transportēšana vai transmisija, izmantojot sadales sistēmas vai piekļuves nodrošināšana siltumapgādes un dzesēšanas tīkliem un citu ar to tieši saistītu pakalpojumu sniegšana;”

- 6) Regulas 80. panta 1. punkta b) apakšpunktā atsauci „380. līdz 390. pantu” aizstāj ar „380. līdz 390.b pantu.”

- 7) Ar šādu tekstu aizstāj 102. pantu.

„102. pants

Pēc konsultācijām ar PVN komiteju dalībvalstis var samazināt nodokļa likmi dabasgāzes, elektroenerģijas vai centralizētās siltumapgādes piegādei.”

- 8) Regulas 136. panta a) apakšpunktā atsauci „380. līdz 390. pantam” aizstāj ar „380. līdz 390.b pantam.”

9) Ar šādu tekstu aizstāj 143. panta l) apakšpunktu.

„l) dabasgāzes importu pa cauruļvadiem vai ar dabasgāzes transportkuģi, elektroenerģijas importu un siltumapgādes vai dzesēšanas pakalpojumu importu, izmantojot siltumapgādes vai dzesēšanas tīklus.”

10) Regulas tekstu papildina ar 151.a pantu.

„151.a pants

Šīs regulas 151. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmās daļas izpratnē par starptautiskām struktūrām uzskata kopuzņēmumus vai visas citas struktūras, kuras nepieciešamas, lai efektīvi īstenotu Kopienas pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu programmas, kuras ir izveidojušas Kopienas saskaņā ar EK Līguma 171. pantu, kurām ir juridiskas personas statuss un kuras saņem ieguldījumu no vispārējā budžeta saskaņā 185. pantu Padomes Regulā (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002⁷, ar nosacījumu, ka šādas struktūras neveic saimniecisku darbību atbilstoši šīs direktīvas 9. panta 1. punktam.

Tomēr 151. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro tādu preču un pakalpojumu piegādei, kas paredzēti kopuzņēmumu locekļu individuālam lietojumam vai struktūrām, kas minētas pirmajā daļā.”

11) Regulas tekstu papildina ar 168.a pantu.

„168.a pants

Ja iegādājas, ceļ, atjauno vai būtiski pārveido nekustamo īpašumu, atskaitīšanas tiesību sākotnējā izmantošana, kas iespējama tad, kad nodoklis kļūst maksājams, tiek attiecināta tikai uz to īpašuma daļu, kuru faktiski lieto vajadzībām, kas ļauj pretendēt uz atskaitīšanas tiesībām.

Atkāpjoties no 26. panta prasībām, izmaiņas pirmajā daļā minētajā nekustamā īpašuma lietojuma daļā ņem vērā, ievērojot nosacījumus 187., 188., 190. un 192. pantā, lai pielāgotu atskaitīšanas tiesību sākotnējo izmantošanu.

Otrajā daļā minētās izmaiņas ņem vērā dalībvalsts noteiktā laika periodā atbilstoši 187. panta 1. punktam attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas iegādāts kā kapitālieguldījums.”

12) Regulas 221. panta 2. punktā atsauci „380. līdz 390. pantu” aizstāj ar „380. līdz 390.b pantu.”

13) Regulas 287. panta tekstu papildina ar 17. un 18. punktu:

„17) Bulgārija: EUR 25 600;

18) Rumānija: EUR 35 000.”

---

⁷ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

- 14) Regulas tekstu papildina ar 390.a un 390.b pantu.

„390.a pants

Ievērojot Bulgārijā piemērojamos nosacījumus dienā, kad šī dalībvalsts pievienojās Eiropas Savienībai, Bulgārija var turpināt piemērot atbrīvojumu pasažieru starptautiskiem pārvadājumiem atbilstoši X pielikuma B daļas 10. punktam tikmēr, kamēr tādu pašu atbrīvojumu piemēro kādā citā dalībvalstī, kas bija Kopienas dalībvalsts 2007. gada 1. janvārī.

390.b pants

Ievērojot Rumānijā piemērojamos nosacījumus dienā, kad šī dalībvalsts pievienojās Eiropas Savienībai, Rumānija var turpināt piemērot atbrīvojumu pasažieru starptautiskiem pārvadājumiem atbilstoši X pielikuma B daļas 10. punktam tikmēr, kamēr tādu pašu atbrīvojumu piemēro kādā citā dalībvalstī, kas bija Kopienas dalībvalsts 2007. gada 1. janvārī.”

- 15) Regulas 391. pantā atsauci „380. līdz 390. pantā” aizstāj ar „380. līdz 390.b pantā.”
- 16) Regulas X pielikuma virsrakstu aizstāj ar šādu tekstu.

„TO DARĪJUMU SARAKSTS, UZ KURIEM ATTIECAS 370. UN 371. PANTĀ UN 375. LĪDZ 390.b PANTĀ MINĒTĀS ATKĀPES”

2. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis pieņem normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai, vēlākais, līdz 2008. gada 1. jūlijam izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmus minētos noteikumus un nosūta minēto aktu un šīs direktīvas savstarpējās atbilstības tabulu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Padomes vārdā
priekšsēdētājs*